

ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В ОСВІТІ: ІННОВАЦІЇ ТА ВИКЛИКИ

Кравченко О.О.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту та державної служби

*Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
м. Черкаси, Україна*

Цифрові технології надають освітній системі нові можливості для розвитку та удосконалення. Цифровізація в освіті відкриває широкі горизонти для покращення навчання та розвитку здобувачів [1].

Однією з основних переваг цифрової трансформації в освіті є зміна методів викладання. Використання інтерактивних платформ, віртуальних лабораторій та онлайн-курсів дозволяє зробити навчання більш цікавим та ефективним. Цифровізація в значний спосіб трансформує методи викладання, привносячи інновації та революцію в сучасну освітню практику. Приведемо деякі ключові аспекти впливу цифрової трансформації на методи викладання:

1. Інтерактивність та залучення здобувачів: інтерактивні цифрові інструменти, такі як віртуальні дошки, електронні підручники та навчальні програми, дозволяють вчителям та викладачам створювати захопливі заняття. Вони можуть використовувати мультимедійні матеріали, відео та інтерактивні завдання для залучення здобувачів, роблячи навчання більш цікавим та ефективним.

2. Індивідуалізація та адаптація: цифрові платформи надають можливість індивідуалізації навчання. Викладачі можуть використовувати програми з адаптивним навчанням, які аналізують успішність кожного здобувача освіти та пропонують персоналізований матеріал для максимальної ефективності.

3. Онлайн-ресурси та віддалені можливості: цифрові технології дають можливість використовувати онлайн-ресурси та платформи для віддаленого навчання. Це особливо актуально у випадку, коли студенти не можуть бути фізично присутні в класі, наприклад, через пандемії чи інші властивості.

4. Віртуальні лабораторії та симуляції: цифрові технології дозволяють створити віртуальні лабораторії та симуляції для навчання у реалістичних умовах, що особливо важливо в наукоємних та технічних дисциплінах. Це розширює можливості експериментування та дослідження.

5. Застосування гейміфікації: використання елементів гейміфікації в навчальних програмах робить процес навчання більш захоплюючим та стимулює здобувачів освіти до активної участі. Відкриті рейтинги, винагороди та інші гейміфіковані елементи можуть підвищити мотивацію учнів.

6. Формативна оцінка та зворотний зв'язок: цифрові засоби дозволяють вчителям швидше та ефективніше провести формативну оцінку. Електронні тести, анкети та інтерактивні завдання дозволяють педагогам отримувати миттєвий зворотний зв'язок щодо рівня розуміння здобувачів та вчасно коригувати методи навчання [2].

Варто наголосити, що цифрова освіта вирішує проблеми доступу до якісної освіти. Онлайн-ресурси, електронні бібліотеки та відкриті освітні платформи створюють навчальний матеріал, доступний для широкого кола користувачів. Це особливо актуально для регіонів з обмеженим доступом до освітніх ресурсів.

Цифрові технології вносять зміни у перелік ключових навичок, переважно для успішного функціонування в сучасному суспільстві. Вміння працювати з інформацією, критичне мислення та комунікаційні навички залишаються надзвичайно важливими в сучасних умовах, адаптованих до цифрового середовища [3].

Водночас, незважаючи на численні переваги, цифрова трансформація в освіті також стає перед викликами, зокрема:

1. Нерівномірний розподіл доступу до технологій та Інтернету може створити глибокий розрив між учасниками освітнього процесу.

2. Збільшення використання цифрових платформ у навчальних процесах породжує питання безпеки та конфіденційності освітніх даних. Недостатні заходи забезпечення безпеки можуть призвести до витоку особистої інформації.

3. Впровадження нових цифрових технологій вимагає від вчителів адаптації та оволодіння новими навичками. Недостатня підготовка вчителів може спричинити недооцінку потенціалу цифрової освіти та обмежити її ефективність.

4. Впровадження та підтримка цифрових технологій у навчальних закладах вимагає значних витрат на обладнання, програмне забезпечення та навчання персоналу. Фінансові обмеження можуть ускладнити швидке впровадження цифрових інновацій.

Розв'язання цих викликів потребує комплексного підходу, а розвиток цифрової освіти повинен бути обдуманим та узгодженим процесом, спрямованим на забезпечення доступу до високоякісної освіти для всіх, збереження цих якості та цінностей навчання, а також на забезпечення сталого розвитку освітньої системи.

Отже, цифровізація в освіті відкриває нові можливості для розвитку індивідуальних здібностей та забезпечення доступу до знань для всіх. Є певні проблеми та виклики, які постають на шляху цифрової трансформації, але великий потенціал цього процесу забезпечує яскраве майбутнє для освіти.

Список використаних джерел:

1. Арешонков В.Ю. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді : наукова доповідь на методологічному семінарі НАПН України «Шляхи і механізми підвищення конкурентоспроможності університетів України», 19 листопада 2020 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. № 2(2). С. 1–6.

2. Буйницька О., Варченко-Троценко Л. Цифровізація закладу вищої освіти. *Освітологічний дискурс*. 2020. № 1. С. 64–79.

3. Гребеник І.С. Формування цифрової компетентності керівників навчальних закладів. *Open educational e-environment of modern University*. 2019. № 6. С. 17–25.